ขยะ...ไม่ใช่ขยะ

สารบัญ

จุดเริ่มต้น

ใครๆก็เรียกเราว่า... “ขยะ” 1

ขยะรีไซเคิล 4 ประเภท 4

พวกเรา...ให้ได้มากกว่าที่คิด 11

จุดเริ่มต้น

คณะวิทยาการจัดการและสารสนเทศศาสตร์ ได้ดำเนินโครงการ “การจัดการขยะที่ยั่งยืน” ตั้งแต่ปี 2559 โครงการจัดการขยะอย่างยั่งยืน อยู่ภายใต้โครงการ 1 คณะ 1 โมเดล ของมหาวิทยาลัยพะเยา มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างกระบวนการในการบริหารจัดการขยะโดยชุมชนมีส่วนร่วม โดยมีชุมชนบ้านสันจกปก ตำบลดอกคำใต้ อำเภอดอกคำใต้ เป็นชุมชนต้นแบบ

ตลอดระยะเวลา 4 ปีในการดำเนินโครงการฯ พบว่า ครัวเรือนในชุมชนต้นแบบลดพฤติกรรมที่ก่อให้เกิดขยะ และ ให้ความสำคัญต่อการแยกขยะ เพื่อการพาณิชย์มากขึ้น แต่อย่างไรก็ตาม จากรายงานของ ดร.สาธิต เชื้ออยู่นาน พบว่า ชุมชนในตำบลดอกคำใต้ มีความรู้ในการจัดการขยะ เพื่อการพาณิชย์ในระดับปานกลาง และยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการคัดแยกและจัดการขยะเพื่อเพิ่มมูลค่าให้ “ขยะ เป็นได้มากกว่าขยะ”

ดังนั้นคณะวิทยาการจัดการและสารสนเทศศาสตร์ จึงได้จัดทำคู่มือ “ขยะ....ไม่ใช่ขยะ”นี้ เพื่อเป็นการนำความรู้ และประสบการณ์การจัดการขยะอย่างยั่งยืน จากชุมชนต้นแบบ (สันจกปก) เผยแพร่ให้กับชุมชนอื่นๆต่อไป

นางสาวนิรมล พรมนิล
อาจารย์ประจำสาขาวิชาการท่องเที่ยว

ใครๆก็เรียกเราว่า...“ขยะ”

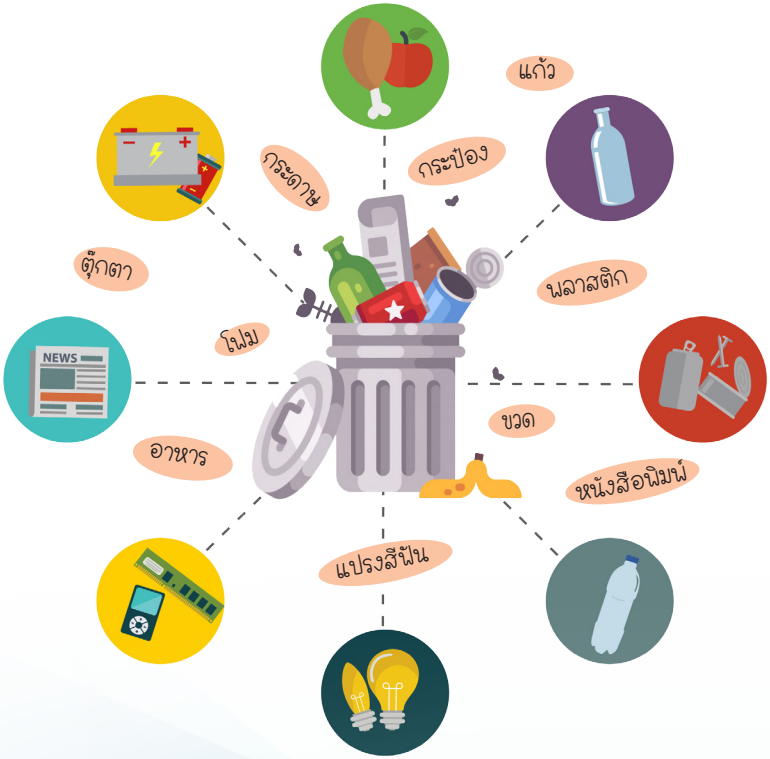

ขยะ คือ ของเหลือทิ้งจากการใช้สอยกิจกรรมต่างๆในชีวิตประจำวันและการทำงาน ทั้งที่เป็นของกินและของใช้

คุณรู้ไหมว่า...

มนุษย์ คือ ผู้ให้กำเนิดพวกเรา จากการทำกิจกรรมต่างๆ ภายในบ้าน

และ “พวกเรา” มีอยู่ตามที่ต่างๆภายในบ้าน

มนุษย์ ชอบทิ้งพวกเราให้อยู่รวมกัน ทำให้พวกเราดูไร้ค่า และไม่เกิดประโยชน์ กลายเป็น ขยะ ที่เป็นขยะ

ถ้ามนุษย์รู้วิธีการจัดการกับพวกเราอย่างถูกวิธี
จะเป็นการเพิ่มมูลค่าให้กับพวกเราได้
โดยเฉพาะอย่างยิ่ง วิธีการคัดแยกขยะอย่างถูกวิธี

ขยะรีไซเคิล 4 ประเภท

0.70.-0.50.-

2.15.-

0.67.-

1.33.-

0.70.-

0.50.-

แก้ว เป็นวัสดุผิวเรียบ แข็งใสแต่เปราะบาง แตกร้าวง่าย
แก้วเป็นขยะที่ไม่ย่อยสลาย แต่นำไปรีไซเคิลได้
ที่นิยมกันได้แก่ ขวดแก้วต่างๆ เช่น ขวดน้ำอัดลม ขวดสุรา ขวดเบียร์
ขวดโซดา ขวดน้ำเปล่า ขวดซอส ขวดเครื่องดื่มบำรุงกำลังต่างๆ ขวดยา ฯลฯ

10.30.-

1.00.-

6.00.-

11.30.-

2.00.-

11.00.-

พลาสติก เป็นวัสดุที่สังเคราะห์มาจากผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม หรือน้ำมันดิบมีหลายประเภทและนำมาใช้ผลิตสินค้ามากมายที่เราใช้ในชีวิตประจำวัน ทั้งที่มีขนาดเล็กอย่างฝาจุกน้ำปลา ไปจนถึงขนาดใหญ่อย่างท่อเอสลอน

34.00.-

3.50.-

0.67.-

170.00.-

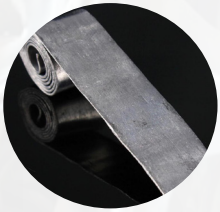

47.00.-

5.50.-

โลหะและอโลหะ มีหลากหลายชนิด ระยะเวลาในการย่อยสลายประมาณ 80-100 ปี การนำโลหะและอโลหะมารีไซเคิล จะช่วยลดการใช้วัตถุดิบ ร้อยละ 9 และช่วยลดการปล่อยมลพิษสู่สิ่งแวดล้อม

5.00.-

4.60.-

1.56.-

6.45.-

2.90.-

1.40.-

กระดาษ ในบรรดาขยะรีไซเคิลนั้น กระดาษเป็นวัสดุที่ย่อยสลายง่ายที่สุดเพราะผลิตจากเยื่อไม้ธรรมชาติหากถูกทิ้งปนเปื้อนกับขยะอื่นๆจะไม่สามารถนำมารีไซเคิลได้

ชุมชนสันจกปก ได้นำกระดาษขาว มาประดิษฐ์เป็นของใช้ สามารถเพิ่มมูลค่ากระดาษได้มากขึ้น

6.45. บาท/กิโลกรัม

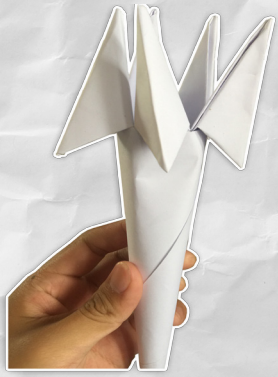

1.00. บาท/กรวย

สาขาวิชาการตลาด คณะวิทยาการจัดการและสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา ได้ทำการรวบรวมข้อมูล และสรุปปริมาณและการขายขยะในชุมชนบ้านสันจกปก พบว่าถ้าชุมชนมีการคัดแยกขยะที่ถูกต้องแล้วนำไปขายให้กับผู้รับซื้อขยะรายเล็ก จะสามารถเพิ่มมูลค่าขยะได้ 15% แต่ถ้าชุมชนทำการคัดแยกขยะแล้วนำไปขายให้กับผู้รับซื้อขยะรายใหญ่ มูลค่าขยะจะเพิ่มขึ้น 39%.

เห็นไหมละว่า... ถ้ามนุษย์มีการคัดแยกขยะอย่างถูกวิธี
และ มีการนำมาประดิษฐ์เป็นของใช้
จะเป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับพวกเราได้ครับ

พวกเรา...ให้ได้มากกว่าที่คิด

นอกจากการคัดแยกขยะอย่างถูกวิธีจะช่วยสร้างรายได้ให้กับคนในชุมชน แล้ว การใช้เวลาว่างเพื่อคัดแยกขยะยังส่งผลดีในด้านอื่นๆด้วยนะครับ

แม่มุกดา ดวงจิต

ลุงถือว่ามันเป็นการออกกำลังกาย
ไปในตัวนะ
ลุงได้ยืดเส้นยืดสาย
ได้เดินไปเดินมา...

พ่อแก้ว จอมพา

ป้าจะเป็นคนแยกขยะเอง
แล้วลุงกะเอาไปขาย
ช่วยกันในครอบครัว

พ่อดวงแก้ว วันต๊ะ
แม่ต่อม วันต๊ะ

การคัดแยกขยะ
ถือเป็นกิจกรรมดีๆ
ในการส่งเสริมสุขภาพ
ถ่ายถอดภูมิปัญญา
และยังสร้างความสัมพันธ์
ที่ดีให้คนในครอบครัว เช่นกัน

บันทึกรายรับจากขยะ

ครั้งที่	ว/ด/ป	ประเภทขยะ	รายได้

บันทึกรายรับจากขยะ

ครั้งที่	ว/ด/ป	ประเภทขยะ	รายได้

บันทึกรายรับจากขยะ

ครั้งที่	ว/ด/ป	ประเภทขยะ	รายได้

บันทึกรายรับจากขยะ

ครั้งที่	ว/ด/ป	ประเภทขยะ	รายได้

...ขอขอบคุณ...

คณะกรรมการ 1 คณะ 1 โมเดล
คณะวิทยาการจัดการและสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา
โรงเรียนผู้สูงอายุ ต.ดอกคำใต้ อ.ดอกคำใต้ จ.พะเยา
วัดดอนไชย ต.ดอกคำใต้ อ.ดอกคำใต้ จ.พะเยา
องค์การบริหารส่วนตำบลดอกคำใต้ อ.ดอกคำใต้ จ.พะเยา
ธนาคารขยะผู้สูงอายุบ้านดอนสนาม หมู่ที่ 6 ต.ดอกคำใต้ อ.ดอกคำใต้ จ.พะเยา

มหาวิทยาลัยพะเยา
UNIVERSITY OF PHAYAO

คณะวิทยาการจัดการและสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา
ตำบลแม่กา อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา 56000
โทร. 0-5446-6666 ต่อ 1500,1508 โทรสาร. 0-5446-6692